

INFORME ACTUACIONS PRÈVIES AL PROCÉS PARTICIPATIU SOBRE MENJADOR ESCOLAR

1. Antecedents: què s'ha fet fins ara

1.1 El Parlament de Catalunya ha instat el Govern a revisar la regulació actual del servei de menjador escolar mitjançant la Moció 196/X, entre altres, en els termes següents:

- a) que, entre altres models, es permeti que el centre mateix gestioni el menjador escolar, directament o per mitjà de l'AMPA;
- b) que les famílies dels centres puguin participar en la presa de decisions respecte al model de gestió del menjador.
- c) que el servei escolar de menjador es presti preferentment dins les instal·lacions del centre, llevat de casos excepcionalment justificats.
- d) que el servei de menjador escolar sigui part del projecte educatiu del centre i se'n valorin la integració en el currículum educatiu i la dinamització d'altres recursos pedagògics existents al centre per part del personal encarregat d'acompanyar els alumnes en temps de menjador.
- f) la regulació de les funcions i característiques del personal que treballa al menjador.

1.2 Consulta pública prèvia (oberta a tota la ciutadania):

Des del 20 de desembre de 2016 i fins el 13 de febrer de 2017, s'obre al web del Departament d'Ensenyament i al web de transparència de la Generalitat de Catalunya la consulta pública prèvia sobre la voluntat del Departament de tramitar un projecte de decret del servei escolar de menjador.

S'hi van presentar 248 aportacions, tant individuals com d'associacions, empreses i entitats.

1.3 Reunions amb les associacions i entitats més representatives del sector:

Al llarg de l'any 2018, a iniciativa de la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa s'han dut a terme diverses reunions amb les principals associacions i entitats del sector.

2. Resum dels suggeriments i aportacions presentats fins al moment actual

2.1. Sobre la ratio d'alumnes per monitor

En termes generals, les entitats del sector empresarial, sindicats, consells comarcals i associacions de pares i mares consideren que s'ha d'establir una ràtio en la normativa que reguli el servei. Les propostes de ratios d'alumnes per monitor, per a les diverses etapes educatives, són molt diverses i estan dins aquestes forquilles:

- 2n cicle d'educació infantil (P3 a P5): des d'1 monitor cada 10 alumnes fins a 1 cada 20 alumnes;
- Educació primària (1r a 6è): des d'1 monitor cada 15 alumnes fins a 1 cada 30 alumnes;

- Educació secundària obligatòria (1r a 4t): des d'1 monitor cada 15 alumnes fins a 1 cada 35 alumnes.

2.2 Sobre el personal que presta el servei

Algunes aportacions sobre aquesta qüestió són:

- un consell comarcal considera que “s’ha de regular i concretar la titulació exigida al personal d’atenció a l’alumnat durant la prestació del servei de menjador així com el conveni col·lectiu d’aplicació a fi i efecte d’estabilitzar les retribucions salarials”.
- una entitat proposa “regular les titulacions i la formació requerida als professionals que desenvolupen el servei de menjador”.
- un sindicat opina que “s’ha de garantir l’aplicació del conveni col·lectiu del Lleure educatiu i sociocultural de Catalunya a tot el personal vinculat al servei de menjador, amb l’única possible excepció del personal de cuina”.
- un altre sindicat proposa “que s’inclouï els treballadors del servei de menjador en el conjunt del personal del Departament, creant una figura nova”.
- representants d’associacions de mares i pares consideren que “els monitors han de ser educadors amb la formació específica necessària per poder atendre les necessitats dels alumnes durant el temps de servei”.

2.3 Gestió del servei i contractació

Pel que fa a la gestió del servei, hi ha gran disparitat d’aportacions:

- un consell comarcal considera que “la gestió hauria de recaure prioritàriament en els consells comarcals, en segon terme en els ajuntaments o AMPAs i en tercer terme pels mateixos centres escolars”. I pel que fa a contractació que “s’ha de seguir la normativa de contractació vigent, ja que és implícit a gestionar-ho des de l’administració”.
- alguna organització empresarial considera que “s’ha d’establir la possibilitat de delegar la competència en el consell escolar de centre, el qual decidirà en funció de la seva realitat concreta si la contractació la realitza l’administració o l’AMPA”; pel que fa a la contractació, aquesta organització empresarial considera que “s’ha de seguir el Codi de Bones Pràctiques per a la Contractació Pública dels Serveis d’Atenció a les Persones”.
- una altra entitat del tercer sector considera que “el consell escolar ha de tenir també un paper decisor”, i que “la gestió del menjador ha de seguir un model no lucratiu i de reinversió dels beneficis, garantint l’eficiència dels recursos públics i el màxim retorn social del servei”.
- una entitat relacionada amb l’alimentació considera que “la gestió del servei de menjador ha de ser pública i prestada directament pel Departament”. Pel que fa a la contractació, considera que “si s’ha de fer plec de clàusules, aquests siguin treballats entre el Departament i els consells escolars dels centres afectats”.

- una associació de menjadors demana que en el cas de les licitacions i plecs, s'incorporin criteris de proximitat, qualitat i origen del producte.
- representants d'associacions de mares i pares opinen que "la modalitat de gestió ha de ser directa per part del Departament, i que en cas que no es pugui garantir de forma immediata la universalització i gratuïtat del servei de menjador, les famílies organitzades en entitats privades sense ànim de lucre siguin les responsables de la contractació i gestió integral del servei".

2.4 Menús, qualitat alimentària, instal·lacions

Reflectim tot seguit algunes de les molt diverses aportacions recollides sobre aquests temes:

- un consell comarcal comenta que "el manteniment i la conservació de les instal·lacions de menjadors han d'anar a càrrec de l'ens que gestioni el servei. Quant a l'estructura de l'edifici i les instal·lacions de sanejament, seran a càrrec del propietari de l'equipament".
- una empresa del sector alimentació considera que en l'elaboració dels menús "s'ha de seguir els paràmetres que determini l'Agència de Salut Pública de Catalunya o organisme anàleg, passant a ser d'un assessorament a un requeriment obligatori". A més proposa la necessitat de tenir dietes especials amb protocols d'actuació per evitar contaminacions creuades per la presència d'al·lèrgens en les elaboracions de dietes per a comensals amb necessitats especials.
- una associació empresarial proposa autoritzar un cost afegit si un usuari concret sol·licita un menú que impliqui prestació de serveis que vagin més enllà dels mínims que estableix el Departament de Salut.
- una associació relacionada amb l'alimentació considera que "tota persona al·lèrgica ha de tenir un menú adaptat a les seves necessitats. Tenir protocols d'actuació per a manipulació d'aliments, per saber actuar en casos d'utilització de medicaments, etc.".
- una entitat del tercer sector considera que s'han de promoure hàbits saludables pel que fa a l'alimentació i foment de l'alimentació de proximitat.
- una entitat d'alimentació considera que "s'ha de prioritzar la compra d'aliments locals, frescos i de temporada. Els menús hauran d'estar supervisats pel Departament de Salut seguint les seves recomanacions". Segons aquesta entitat d'alimentació "l'administració s'ha d'encarregar de la conservació i actualització de les cuines i de la reposició del mobiliari".
- un sindicat considera que s'ha de "garantir la diversitat de menús per poder atendre la diversitat dels usuaris". També considera que "s'haurà de garantir la inspecció de la bona qualitat del menjar".
- una associació de menjadors proposa "establir que s'ha d'informar a les famílies sobre els menús escolars, i que s'ha de continuar el Pla d'acció per a l'alimentació i l'agricultura ecològiques 2008-2012".

2.5 Consideració del servei de menjador

- una entitat empresarial contempla que “el servei de menjador tingui la consideració general de servei educatiu, que ha d'estar integrat en el projecte educatiu de cada centre i no es pot deslligar dels criteris generals que el regeixen”.
- una organització del tercer sector considera que cal “preveure que el servei de menjador incorpori necessàriament un projecte educatiu integrat en el projecte del centre”.
- representants d'associacions de mares i pares opinen que hauria de ser un servei universal i gratuït.

Barcelona, 21 de març de 2019